Kirjaston kokoelmapolitiikka

Hyvinvlt 10.09.2026 § 98
422/12.03.02/2026

Valmistelija Kirjastotoimenjohtaja Noora Mustajoki

Kevään ja kesän 2026 aikana Kittilän kirjastolle on laadittu kokoelmapolitiikka, joka määrittelee kirjaston kokoelman kehittämisen, aineiston valinnan, poistamisen sekä muun kokoelmatyön keskeiset periaatteet. Kittilän kirjastossa ei ole aiemmin ollut käytössä kirjallista kokoelmapolitiikkaa.

Kokoelmapolitiikka on kirjaston aineistotyön yleisiä periaatteita ohjaava strateginen asiakirja, siksi sen hyväksyminen kuuluu hyvinvointilautakunnan toimivaltaan; hallintosäännön 30 §:n mukaan hyvinvointilautakunta päättää kunnan kirjastolaitoksen sisäisestä rakenteesta sekä kirjastoaineiston valinnan yleisistä perusteista. Kirjastotoimenjohtaja taas päättää hankittavasta aineistosta lautakunnan määräämien perusteiden mukaisesti.

Kokoelmapolitiikan laatimisen lähtökohtana on ollut kirjastolaki (1492/2016), jonka 6 §:n mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on muun muassa tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin sekä edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin ja elinikäiseen oppimiseen.

Lisäksi kirjastolain lähtökohtiin kuuluvat:

- yhdenvertainen pääsy aineistoihin ja palveluihin
- monipuolinen ja uudistuva sisältötarjonta
- sananvapaus ja tiedon saavutettavuus.

Kokoelmapolitiikka tukee näiden tehtävien toteuttamista ja ohjaa kirjaston käytännön kokoelmatyötä. Se dokumentoi lain osoittamat periaatteet paikallisella tasolla.

Auki kirjoitettu ja kaikkien saatavilla oleva politiikka edistää kokoelmatyön avoimuutta ja johdonmukaisuutta.

Kittilän kirjaston kokoelmapolitiikan keskeinen sisältö:

- toimintaympäristön lyhyt analyysi
- kokoelmien kehittämisen periaatteet hankintojen, poistojen, varastoinnin ja korjaamisen ostalta eri aineistolajeille
- yhteistyö Lapin kirjaston kanssa.

Laadintatyössä on otettu huomioon maaliskuussa 2026 toteutettu Lapin kirjaston yhteinen asiakastyytyväisyyskysely, Rovaniemen kaupunginkirjaston kokoelmapolitiikan työstöprosessi vuonna 2025 sekä Kittilän kirjaston asiakaskysely marraskuulta 2023. Toteutuksesta ovat vastanneet kirjastotoimenjohtaja Noora Mustajoki ja kirjastovirkailija Anitra Paananen yhdessä kirjaston henkilökunnan kanssa.

Kokoelmapolitiikan käyttöönotolla ei ole välittömiä talousvaikutuksia, mutta se ohjaa tulevaisuudessa kirjaston aineistomäärärahan jakautumista.

Kittilän kirjaston kokoelmapolitiikka on liitteenä.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteenä olevan Kittilän kirjasto kokoelmapolitiikan ja määrää sen tulemaan voimaan 1.10.2026.

Kokoelmapolitiikan ajantasaisuus arvioidaan kahden vuoden välein. Hyvinvointilautakunta valtuuttaa kirjastotoimenjohtajan tekemään kokoelmapolitiikkaan tarvittaessa vähäisiä teknisiä, kielellisiä ja lainsäädäntöön perustuvia päivityksiä ilman uutta lautakuntakäsittelyä. Sisällöllisesti merkittävät muutokset tuodaan hyvinvointilautakunnan käsiteltäviksi ja hyväksyttäviksi.

Hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteenä olevan Kittilän kirjaston kokoelmapolitiikan ja määrää sen tulemaan voimaan 1.10.2026.

Kokoelmapolitiikan ajantasaisuus arvioidaan kahden vuoden välein. Hyvinvointilautakunta valtuuttaa kirjastotoimenjohtajan tekemään kokoelmapolitiikkaan tarvittaessa vähäisiä teknisiä, kielellisiä ja lainsäädäntöön perustuvia päivityksiä ilman uutta lautakuntakäsittelyä. Sisällöllisesti merkittävät muutokset tuodaan hyvinvointilautakunnan käsiteltäviksi ja hyväksyttäviksi.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

Tauko pidettiin tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 14.20-14.32.